

VERGİ UYGULAMALARINDA ALIŞKANLIK OLUR MU?

Daha önce de söylediğimiz gibi doğru uygulamalar hayata geçirilinceye kadar bu köşeden taleplerimizi dile getirmeye devam edeceğiz.

Gerek sahte belge incelemeleri gerekse özel esaslar, yani ‘kod’ uygulamasındaki doğru bilinen yanlışlar ve alışkanlıklara dayalı zorunluluklar ortadan kalkıncaya kadar yazmayı sürdüreceğiz.

Sahte belge incelemeleri yıllardır mükellef nezdinde incelemeye başlanıyor. Aslında başlanamıyor. Ya defter belge ibraz yazısı tebliğ edilemiyor ya da mükellefin adresinde bulunmadığı yönünde bir tutanak düzenleniyor. Bu basit ve sığ tespitlerden sonra mükellefin düzenlediği tüm belgeler sahte kabul ediliyor.

Daha sonra da bu mükelleften mal veya hizmet satın almış olan tüm mükellefler sahte belge kullanıcısı ilan ediliyor.

Ezber Bozulmuyor!

Ancak, son dönemde yapılan mevzuat düzenlemeleri ile bu incelemelerin çok daha ayrıntılı yapılması gerektiği vurgulandı. Hem Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği’nde hem de Maliye Bakanlığı tarafından bu konuya ilişkin çıkarılan İnceleme Yönergesi’nde, sahte belge düzenleme ve kullanma incelemelerinde yapılması gereken işlemler ayrıntılı bir şekilde açıklandı.

Ancak, ne bu tebliğe ne de yönergeye uyan yok. Geçmişten gelen alışkanlıklar devam ediyor. Kimse ezberini bozmuyor.

Ezberin bozulmadığı bir diğer konu ise yeni adıyla “özel esaslara tabi mükellefler listesi”, eski adıyla “kod listesi” adıyla bilinen uygulama.

Hakkında sahte belge kullanma yönünde tespit ya da rapor bulunan mükelleflerin tamamı sorgusuz sualsiz özel esaslara tabi tutuluyor.

Ancak, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği, sorgusuz sualsiz özel esaslar uygulamasına karşı çıkıyor. Tebliğ’in IV/E-5 bölümü yapılan işlemlerin gerçekliğini ispata ayrılmış. Burada yapılan açıklamalara göre, mükellefler almış oldukları mal veya hizmetlerin gerçekliğini ispat ederlerse, bu mükellefler hakkında özel esaslar uygulanmayacak.

Tebliğ Uygulanmıyor

En önemli ispat aracı olarak da ödemelerin banka yoluyla veya çek kullanılarak yapılmış olması kabul ediliyor. Yani sahte olduğu iddia edilen mal veya hizmet alımlarının ödemesi banka yoluyla ya da çek düzenlenilerek ödenmiş ise o mükellefler hakkında özel esaslar uygulanamayacak.

Ancak, bu konuda da ezber bozulmadı. Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin IV/E-5 bölümü uygulanmıyor.

Vergi uygulamalarında alışkanlık olmaz. Bu alışkanlıklardan vazgeçmek ve ezberlerden kurtulmak gerekir. Maliye Bakanlığı'nın çıkardığı tebliğleri ve yönergeleri vergi dairelerine ve inceleme elemanlarına uygulaması bir zorunluluktur.

.....

KAYINBABA'YA MAZERET İZİNİ YOK

23.04.2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Torba Kanun ile işçilere ek haklar getirildi. Buna göre: “İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilir. İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süreğen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.”

Dolayısıyla, İş Kanuna tabi işçilere;

- 1- Evlenmesi halinde üç gün ücretli,
- 2- Evlenmesi veya evlat edinmesi halinde üç gün ücretli,
- 3- Ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün ücretli,
- 4- Eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin,
- 5- En az yüzde yetmiş oranında engelli veya süreğen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.

Bu izinler, iş günü olarak değil takvim günü olarak kullanılır.

Takdir İşverenin

Medeni Kanununun 18. Maddesine göre, “Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur.” Bu noktada, mazeret izinlerinin işçinin kayın hısımları için de geçerli olup olmayacağı konusunda tereddütler yaşanmakta. Medeni Kanuna göre, kişinin eşinin anne ya da babası da, işçi için, aynı dereceden hısımları olduğundan, Medeni Kanun uyarınca işçilerin kayın anne ya da babasının ölümü halinde ücretli izin verilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkabilmektedir.

Ancak, Bakanlık tarafından verilen görüş yazısında; “4857 sayılı İş Kanunu'nda, işçinin birinci derecede yakını olan kayın pederinin ölümünde izin verileceğine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmiyor.

Dolayısıyla, işçinin birinci derecede yakını olan kayın pederinin ölümünde izin verilip verilmeyeceği hususu, iş sözleşmesinde veya toplu iş sözleşmesinde bu konuda herhangi bir hüküm bulunmaması halinde, işverenliğin takdirinde bulunmaktadır” denilmek suretiyle Kanun koyucunun işçinin kayın hısımları için bu hakkı vermediği, bu alanın iş sözleşmesi ya da toplu iş sözleşmesindeki hüküm ile doldurulabileceği, hüküm olmaması halinde işverenliğin takdirinde bulunduğu belirtildi.